

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.12, No.1, 2017, pp. 546 - 557

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

ผลของการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่าง
นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

THE EFFECTS OF STUDENT DEVELOPMENT ACTIVITY BY USING PEACE THEORY TO
REDUCE VIOLENCE OF SIXTH GRADE STUDENTS

นางณัฐริกา รัตตสถิตย์ *

Nattharika Rodsatid

ศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ **

Prof. Sumporn Jitradub, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง 2.) เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิธีดำเนินงานวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งเป็นนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 23 คน และกลุ่มควบคุม 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ แผนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีและแบบสอบถามเรื่องการรังแกกันของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย(แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ)และสถิติเชิงอ้างอิงโดยใช้สถิติเพียร์สันไคล์-สแควร์ (Pearson chi - Square)

ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05 2. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีมีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้สอนที่ระดับนัยสำคัญ .05

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: thaiyenyo@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: iccp_edu@hotmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the difference of violence in sixth grade students before and after the course. 2) to compare the violence of sixth grade students between groups being taught using Peace theory and by traditional methods. The quasi-experimental design was conducted in this study. The populations of this research were sixth grade students in second semester, academic year 2015. There were 47 students divided into two groups, one experimental group with 23 students being taught by using Peace theory, and another control group with 24 students being taught by traditional method. The research instruments were classroom lesson plans for development activities by using Peace theory. The data were collected by the questionnaire and analyzed by using descriptive statistics, Chi-Square.

The results of the study revealed that: 1. the development activities achievement on students being taught by using Peace theory were not different between before and after the course at a significant level of .05. 2. the development activities achievement on students being taught by using Peace theory were lower than those who were taught by traditional methods at a significant level of .05.

คำสำคัญ: สันติวิธี / กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน / ความรุนแรง

KEYWORDS: PEACEFUL SOLUTION / DEVELOPMENT ACTIVITY / VIOLENCE

บทนำ

ในโลกปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการไปอย่างก้าวไกลเกินกว่าจินตนาการ มีการสร้างสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งประดิษฐ์ที่ผู้คนไม่สามารถที่จะคาดได้เลยว่าการพัฒนาจะหยุดลงเมื่อไหร่ โลกที่ผู้คนทั่วทั้งโลกนั้นสามารถรู้จักหรือสื่อสารกันข้ามโลกกันได้เพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส รับรู้สิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นในโลกนี้ภายในเพียงชั่วเวลาข้ามคืน ซึ่งมีผลให้การรับรู้วัฒนธรรมที่หล่อหลอมเข้ามาอย่างชาติสติของผู้คน ชาติการแยกแยะ วิเคราะห์ หรือพิจารณาอย่างรอบคอบนั้นส่งผลให้เกิดผลเสียต่างๆมากมายโดยบางครั้ง คนเหล่านั้นอาจไม่รู้ตัวเลยว่าตนเองได้ถูกครอบงำและกำลังมีวามเกี่ยวพันกับสิ่งต่างๆเหล่านี้ โดยเฉพาะในสังคมไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากสังคมที่เป็นชนบทมีวิถีชีวิตแบบเกษตรกรรมเป็นสังคมเมืองที่ให้ความสำคัญทางด้านวัตถุมากกว่าจิตใจมีวิถีชีวิตแบบต่างคนต่างอยู่ เข้าต้อออกจากบ้านเย็นค่ำกลับเข้านอน เสาร์ อาทิตย์สัญจรอยู่ตามห้างสรรพสินค้า หาเวลาเจอหน้าเพื่อนบ้านยาก ขณะที่สังคมชนบทที่เคยถือกันว่ารากฐานมั่นคงก็สั่นคลอนลง พ่อแม่ทำงาน ลูกๆถูกส่งไปเรียนโรงเรียนในตัวจังหวัดถ้าไกลมากก็อยู่หอพัก ถ้าไม่ไกลมากก็เที่ยวไปกลับกับรถนักเรียนตั้งแต่เช้ามีดและกลับค่ำมีด เด็กวัยเดียวกันที่อยู่บ้านข้างๆแทนที่จะรู้จักกันเป็นเพื่อนกันพอเรียนต่างโรงเรียนกันก็ห่างกัน เกิดภาวะไม่คุ้นเคยกันตั้งแต่เล็กจนโต แต่เมื่อถึงเวลาปิดภาคการศึกษาเด็กเหล่านี้ก็กลับมาอยู่บ้านก็เกิดความเหงาเพราะไม่รู้จักรใครในละแวกบ้าน ชาติเพื่อน ทำให้เด็กเหล่านี้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตแทนความอบอุ่นจากพ่อแม่ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นในสังคมมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านอาชญากรรม ความรุนแรง เศรษฐกิจ ความเสื่อมโทรมทางด้านวัฒนธรรม และสิ่งสำคัญพบว่าการแก้ไขปัญหาดังนั้น มองปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นตัวตั้ง เมื่อเกิดปัญหาแล้วจึงค่อยแก้ไข ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ตรงกันข้ามการเสริมสร้างให้เกิดการป้องกันน่าจะเป็นวิธีการที่มีประโยชน์และสามารถที่จะแก้ไขปัญหาดังนั้นได้มากกว่า แม้ว่าทุกวันนี้มีหน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจในการสร้างกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนมีทางเลือกเพิ่มขึ้น แต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งปัญหาความเสี่ยงต่างๆ ที่กำลังทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นได้อาจเป็น

เพราะกิจกรรมที่มีปริมาณไม่มากพอกับจำนวนเยาวชน และชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมดังกล่าว

ปัญหาความรุนแรงในกลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายจะต้องเร่งแก้ไขร่วมกัน และจากสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุได้มีการถ่ายทอดความรุนแรงของเด็กและเยาวชนในทางลบ ซึ่งปัญหาดังกล่าวสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) แผนงานสุขภาพเด็กและเยาวชนร่วมกับสถาบันรามจิตติจัดเสวนาปัญหาความรุนแรงในเด็กและเยาวชน โดยอมรวิชช์ นาครทรรพ (2550) หัวหน้าโครงการเฝ้าระวังเด็ก กล่าวว่า สถานการณ์เด็กนั้นเลยจุดที่จะสามารถรับได้ไปแล้ว มีตัวบ่งชี้หลายเรื่อง โดยเฉพาะเด็กได้รับโทษในเรือนจำหรือสถานพินิจเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 10 % ต่อปี ซึ่งเร็วกว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยปัจจุบันเด็กก่อคดีอาชญากรรมปีละ 40,000 คดี หรือวันละกว่า 100 คดี โดยคดีทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกายมีจำนวนสูงเป็นอันดับ 2 และจากการสำรวจทั่วประเทศร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) พบว่ามีเด็กอยู่ในวังวนการตกตึ่ เตะต้อย 700,000– 800,000 คน

จะเห็นได้ว่าปัญหาความรุนแรงนั้นเป็นปัญหาลำดับต้นๆที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยที่จุดเริ่มต้นของการใช้ความรุนแรงนั้นเกิดมาจากการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และลุกลามมาถึงการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน โดยที่ ผลการสำรวจในปี 2551 พบว่าเด็กที่รู้สึกปลอดภัยมากเวลามาโรงเรียนในระดับมาก มีเพียงร้อยละ 26 รวมทั้งอัตราเด็กที่เคยถูกทำร้ายร่างกายในโรงเรียนโดยเพื่อนนักเรียน ก็ยังมีอัตราสูงถึงร้อยละ 13-18 ซึ่งข้อมูลผลสำรวจพฤติกรรมนักเรียนรังแกกันในโรงเรียนของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆโดย ผศ.ดร.สมบัติ ตาปัญญา (2550) ก็พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 2 ที่มีสัดส่วนนักเรียนถูกรังแกถึงร้อยละ 40 รองจากญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นมีนักเรียนร้อยละ 60 ถูกรังแก ถัดมาเป็น อังกฤษและอเมริกา ประมาณร้อยละ 20-25 โดยที่สถานศึกษาควรร่วมมือกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ นักปรับพฤติกรรมและนักจิตวิทยา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแก่กลุ่มผู้บริหาร ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ครูฝ่ายปกครอง รวมถึงกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองในการแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรงของผู้เรียน และมีระบบจัดการสถานศึกษาที่จะไม่เป็นปัจจัยบ่มเพาะการใช้ความรุนแรงในผู้เรียน รวมถึงกำหนดมาตรการแก้ไขและป้องกันพฤติกรรมใช้ความรุนแรงตั้งแต่ปฐมวัยต่อเนื่องสู่ระดับอุดมศึกษา (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2552)

การใช้สันติวิธีเป็นแนวทางหนึ่งในการลดระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมการใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นนั้นเป็นส่วนช่วยให้ลดระดับความรุนแรงลงได้อย่างดีเยี่ยมโดยไม่มี การเสียเลือดเสียเนื้อหรือจะต้องเจ็บปวดแต่อย่างใดกล่าวคือภาวะที่ปลอดภัยจากการรบราฆ่าฟัน นั้นยังไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ ต้องมองให้ลึกถึงความหมายนัยบวkdด้วย นั่นคือ สภาวะที่สงบ ราบรื่น ผู้คนดำรงชีวิตอย่าง ปกติสุข และมีสมานฉันท์ต่อกัน โดยสรุปสันติภาพที่แท้จริง จะต้องครอบคลุมความหมายทั้ง 2 นัย กล่าวคือ ไม่เพียงแต่ปราศจากการรบราฆ่าฟัน หากยังต้องมีความยุติธรรมเป็นพื้นฐาน(พระไพศาล วิสาโล, 2538) การใช้แนวทางแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อช่วยลดระดับความรุนแรงจึงเป็น ทางออกหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตนต่อผู้เรียนหรือแม้กระทั่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ ในชีวิตประจำวัน โดยได้มีการนำไปใช้และได้กล่าวถึงในแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการการเรียน การสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ที่กล่าวถึงใน องค์ประกอบทักษะชีวิต พฤติกรรมทักษะชีวิตที่คาดหวัง

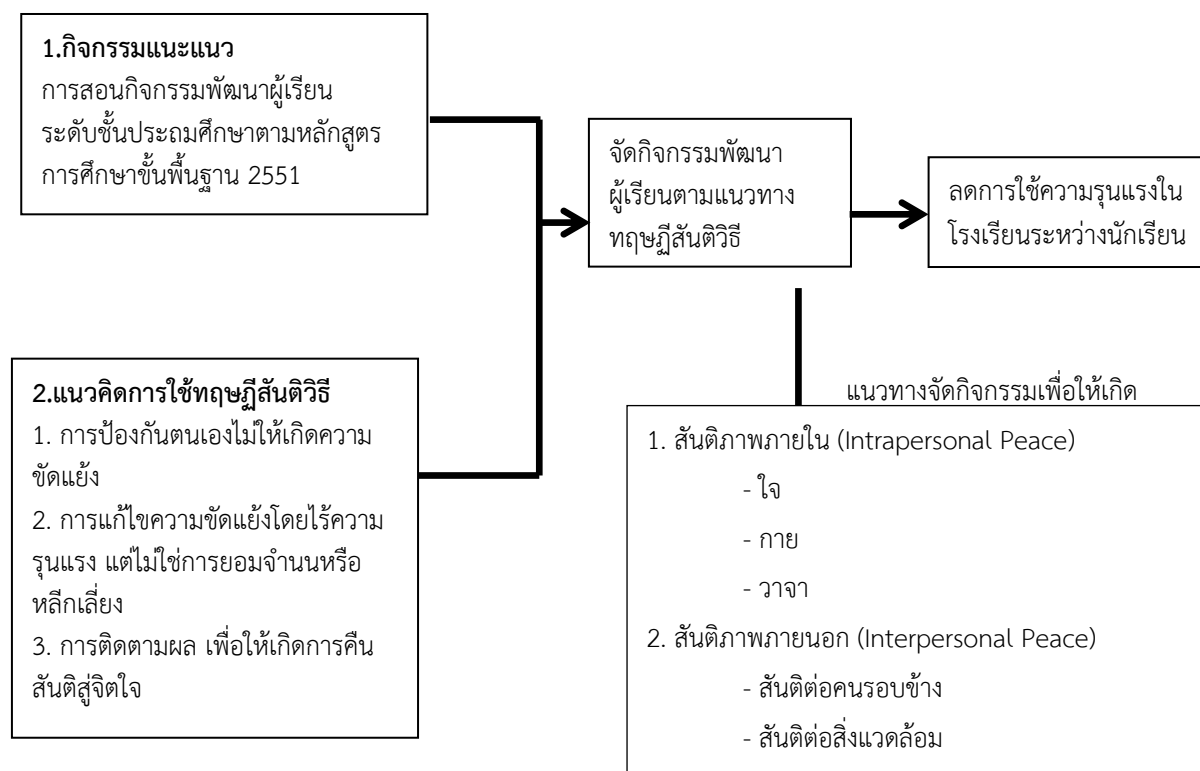
ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 การสอนโดยผ่านการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีส่วน สำคัญในการสอนให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนนั้น พัฒนาตนเองและบรรลุตัวชีวิต รู้ความต้องการและความสนใจของตนเอง พัฒนาจุดเด่นและปรับปรุงจุดด้อย รู้

และเข้าใจปัญหาที่ซับซ้อน มีการควบคุมอารมณ์และมีการแสดงออกได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตัดสินใจแก้ปัญหาตนเอง ครบถ้วน โรงเรียน สามารถค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเลือกใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการสอดแทรกในเรื่องของแนวทางทฤษฎีสันติวิธีสามารถลดระดับความรุนแรงได้อย่างดีเยี่ยม เนื่องจากสามารถใช้กิจกรรมต่างๆ โดยใช้แนวทางทฤษฎีสันติวิธีเป็นแนวทางในการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการจัดการความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นทั้งกาย วาจา ใจ โดยไม่ใช้ความรุนแรงเพื่อการลดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในกลุ่มนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการลดการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียน

ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญในการลดการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนระหว่างนักเรียนด้วยกันโดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะสามารถจัดการกับการใช้ความรุนแรงหรือถูกใช้ความรุนแรงและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในตนเองได้ โดยผู้วิจัยเลือกที่จะใช้แนวทางทฤษฎีสันติวิธีร่วมกับการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือจัดการกับความขัดแย้งระหว่างนักเรียนด้วยกันโดยใช้แนวทางทฤษฎีสันติวิธีหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา ซึ่งเกิดขึ้นได้ด้วยตัวนักเรียนเองโดยวัดได้จากระดับความรุนแรงในตัวเองที่ลดลงของนักเรียนอันจะส่งผลถึงการลดลงของระดับความรุนแรงในโรงเรียนด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่องผลของการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดระดับความรุนแรงในกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธี ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบกึ่งทดลองโดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีโดยแบ่งกลุ่มทดลองเป็น 2 กลุ่มโดยเป็นกลุ่มที่ใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบปกติและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบใช้แนวทางทฤษฎีสันติวิธี

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผลของกลุ่มทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง ผลของการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิธีดำเนินงานวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนไผ่ธำมยา(นามสมมติ) จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนจำนวน 2 ห้องเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน และให้นักเรียนทำแบบวัดการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียน เพื่อแบ่งเป็นนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 23 คน และกลุ่มควบคุม 24 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ ทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ แผนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 16 กิจกรรม

2. แบบสอบถามเรื่องการรังแกกันของนักเรียน มีข้อคำถามจำนวน 39 ข้อ เพื่อสำรวจเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมกรังแกกัน ความรุนแรงของปัญหา และการช่วยเหลือที่ได้รับจากครู พ่อแม่ ผู้ใหญ่ หรือบุคลากรในโรงเรียน เรียบเรียงจากแบบสอบถาม The Revised Olweus Bully/Victim Questionnaire (Olweus, 2001)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทดสอบแบบวัดการใช้ความรุนแรงระหว่างนักเรียนโดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง 23 คน และกลุ่มควบคุม 24 คน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีในช่วงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็น เวลา 15 สัปดาห์สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในกลุ่มทดลองและให้นักเรียนกลุ่มควบคุมได้เรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามปกติ

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดการใช้ความรุนแรงในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากการทดลองทันที

4. ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบทดสอบการใช้ความรุนแรงไปทดสอบค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบเพื่อวัดความรุนแรงมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของร้อยละของความรุนแรงก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติ Pearson Chi-Square ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 เพื่อดูว่ามีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลังการดำเนินงานหรือไม่ และหากมี การเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นเป็นไปในทิศทางไหน และมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของร้อยละของความรุนแรงหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติ Pearson Chi-Square เพื่อดูว่ามีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลังการดำเนินงานหรือไม่ และหากมี การเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นเป็นไปในทิศทางไหน และมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

ผลการวิจัย

1. การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการสอนของกลุ่มทดลอง ในด้านของการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนพบว่า การใช้ความรุนแรงส่วนใหญ่ลดลง และมีการใช้ความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นสูงสุดคือ การแสดงออกทางเพศ (21.7%) และรองลงมาคือการถูกเพื่อนล้อเลียน (21.7%)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Pearson Chi-Square จะสังเกตได้ว่าการรังแกกันส่วนใหญ่ลดลงโดยเฉพาะในด้านถูกเพื่อนรังแก ถูกขโมยเงิน สิ่งของ ลดลงอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ยกเว้นถูกเพื่อนล้อเลียน ยอมรับว่าล้อเลียนเพื่อน ยอมรับว่าเพิกเฉยเพื่อน ยอมรับว่าขโมยเงินเพื่อน ยอมรับว่าบังคับขู่เข็ญเพื่อน ยอมรับว่าแสดงออกทางเพศ ที่เพิ่มขึ้น และถูกเพื่อนละเลย เพิกเฉย ถูกเพื่อนบังคับขู่เข็ญ ยอมรับว่ารังแกด้วยวิธีอื่นๆที่เท่าเดิม

2. การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบหลังการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในด้านของ

การใช้ความรุนแรงในโรงเรียนพบว่า พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงสูงที่สุดคือ ถูกเพื่อนล้อเลียน (91.7) และ ถูกรังแก (87.5) รองลงมา

การใช้ความรุนแรงของกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบหลังการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Pearson Chi-Square จะสังเกตได้ว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเกือบทั้งหมด กลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุมโดยเฉพาะในด้านถูกเพื่อนรังแก ถูกเพื่อนล้อเลียน เพิกเฉย ถูกเพื่อนทำร้ายร่างกาย ถูกเพื่อนปล่อยข่าวลือ ถูกขโมยเงิน สิ่งของ ถูกเพื่อนบังคับขู่เข็ญ ถูกเพื่อนรังแกด้วยวิธีอื่นๆ ยอมรับว่าล้อเลียนเพื่อน ยอมรับว่าเพิกเฉยเพื่อน ยอมรับว่าขโมยเงินเพื่อน ลดลงอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ยกเว้นยอมรับว่าแสดงออกทางเพศ ที่กลุ่มทดลองสูงกว่าและ ยอมรับว่าดูถูกเชื้อชาติของเพื่อนที่เท่าเดิม

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลของการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีแนวโน้มลดลงโดยที่พฤติกรรมความรุนแรงส่วนใหญ่ นั้นลดลง โดยที่พฤติกรรมถูกรังแก และ ถูกขโมยสิ่งของ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามที่สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุจากปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงดังนี้

ปัจจัยด้านอิทธิพลของสื่อมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กและเยาวชนส่งผลต่ออารมณ์ ความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่นสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2552) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการปลูกฝัง (Cultivation Theory) ที่กล่าวว่าข่าวสารในสื่อมวลชนมีส่วนปลูกฝังความคิดของผู้รับสารเกี่ยวกับโลกที่แท้จริง เนื้อหาที่อยู่ในสื่อมักเกี่ยวข้องกับ ความรุนแรง อาชญากรรม ความขัดแย้ง เรื่องราวทางเพศ อยู่เสมอ ๆ จนทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกที่โลกนี้เต็มไปด้วยความรุนแรง ความขัดแย้ง ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งยังมีประสบการณ์ชีวิตน้อย จึงเกิดการคล้อยตามและเชื่อตามที่สื่อนำเสนอ (Morgan, 2009) ดังนั้นเมื่อเด็กและเยาวชนเห็นภาพเหตุการณ์ความรุนแรงที่อยู่ในข่าว ในเนื้อหาของละคร หรือภาพยนตร์จึงเข้าใจไปว่าความรุนแรงเหล่านั้นเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่พบเห็นได้ทั่วไปในสังคม ยิ่งระยะเวลาเข้าชมสื่อที่มีความรุนแรงยิ่งนานเท่าไร พวกเขาก็จะซึมซับเอาความรุนแรงเหล่านั้นมากตามไปด้วย ทำให้แสดงพฤติกรรมความรุนแรงเหล่านั้นออกมาในอนาคต ส่งผลให้เกิดความเคยชินจนมองว่าเป็นเรื่องปกติ แล้วมีพฤติกรรมเลียนแบบจากสื่อที่ได้รับ โดยสื่อที่มีความรุนแรงทางภาพ เสียง และเนื้อหามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรุนแรงทางวาจา และทางกายของเด็กและเยาวชน (สิริภิญญ์ อินทรประเสริฐ, 2556) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีแรงเสริม (Reinforcement Theory) ที่อธิบายว่าความรุนแรงในสื่อต่าง ๆ แม้จะไม่ได้มีส่วนเพิ่มหรือลดความเป็นไปได้ในการแสดงพฤติกรรมรุนแรงของผู้รับสารอย่างเด่นชัด แต่มีผลในการเสริมความก้าวร้าวรุนแรง หรือเป็นแรงเสริมการต่อต้านความก้าวร้าวรุนแรงที่มีอยู่แล้วของบุคคลผู้รับสาร (Klapper, 2010) ดังนั้น เด็กและเยาวชนที่มีพื้นฐานจิตใจที่ชอบความรุนแรงอยู่แล้ว เมื่อได้รับรู้ความรุนแรงจากสื่อ จึงพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงออกมาเมื่อพวกเขามีโอกาส นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้โดยการสังเกต

(Observational Learning Theory) ที่กล่าวว่าคนทั่วไปสามารถเรียนรู้พฤติกรรมก้าวร้าวโดยการสังเกต ลักษณะพฤติกรรมความก้าวร้าวจากสื่อมวลชน เช่น ทีวี การทรมาน การรังแกผู้อื่น ฯลฯ และบางครั้ง อาจจะเลียนแบบความก้าวร้าวของผู้แสดงในเรื่องด้วย (Bandura & Walters, 2010) ดังนั้น เด็กและเยาวชน ที่ได้รับชมสื่อที่มีความรุนแรงต่าง ๆ จึงเกิดความต้องการเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรงเหล่านั้นทันทีที่สบ โอกาส เช่น ใช้กำลังทำร้ายร่างกายผู้อื่นแทนการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี หรือการกล่าวหาที่ไม่สุภาพในการ สนทนา โดยพฤติกรรมเหล่านั้นก็เป็นที่ยอมรับในหมู่เพื่อนฝูงเยาวชนด้วยกันดังนั้น (สิริภิญญ์ อินทรประเสริฐ, 2556)

ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรุนแรงจากการวิจัย พบว่า ได้แก่ เพศ อายุ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือสิ่งเสพติด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ความรุนแรงของเด็กและเยาวชน ซึ่งในช่วงวัยนี้เป็นวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยรุ่น สภาพภายในร่างกายมีการผลิต ฮอรโมนต่าง ๆ ที่กระตุ้นพัฒนาการจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ กลุ่มเยาวชนในช่วงวัยนี้จึงมีผลกำลังเพิ่มขึ้นมาก อย่างรวดเร็ว ประกอบกับช่วงวัยนี้มักใช้เวลาอยู่กับเพื่อนฝูง ประกอบกับเป็นวัยที่ต้องการเป็นจุดเด่น มีความ เป็นตัวของตัวเองสูง เชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ทำให้มีความขัดแย้งกับพ่อแม่ผู้ปกครองได้ง่าย และมีกรรม กลุ่ม กันแสดงความคิดคะนองและใช้ความรุนแรงทางวาจา และทางกาย(สิริภิญญ์ อินทรประเสริฐ, 2556) ซึ่ง สอดคล้องกับ ธาตุกร จันประเสริฐ(2553) ที่ได้กล่าวว่าปัจจัยของความรุนแรงนั้นเกิดจากจากตัวเด็กนักเรียน เองที่มีความคิดและพฤติกรรมต่างกัน มีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ความคิดและความรู้สึก หรือการขาดวุฒิภาวะในการกลั่นกรองเรื่องต่างๆ ทั้งการคบเพื่อน ซึ่งมีผลให้นักเรียนมี พฤติกรรมก่อเหตุความรุนแรง

ด้านปัจจัยแวดล้อมของเด็กและเยาวชนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรุนแรงของเด็ก และ เยาวชน จากการวิจัยพบว่าสื่อบุคคลภายในครอบครัว สื่อบุคคลภายนอกครอบครัว และสถานการณ์ในชุมชน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กและเยาวชน โดยสื่อบุคคลภายในครอบครัว อิทธิพลความ รุนแรงในครอบครัวเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในทางที่ไม่ดีแก่ตัวเด็ก เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้พฤติกรรม รุนแรง เป็นแรงกระตุ้นให้เด็กอยากแสดงการพฤติกรรมรังแกผู้อื่นตามแบบอย่างที่เขาพบเห็นหรือที่เคยมี ประสบการณ์ และทำให้เด็กเกิดการยอมรับว่าพฤติกรรมรุนแรงเป็นเรื่องปกติธรรมดาในชีวิตประจำวัน ซึ่งยัง แสดงให้เห็นว่าสภาพความรุนแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดแรงจูงใจอยากที่จะทำตามแบบ ความอยากมีมากขึ้นเมื่อได้ เห็นซ้ำ และเกิดการหาเหตุผลสนับสนุนหรือเกิดการยอมรับว่าความรุนแรงเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหา ดังที่ Brendtro and Long (1995)กล่าวว่าเด็กที่ครอบครัวมีการทะเลาะเบาะแว้งกันและมีความขัดแย้งใน ครอบครัวบ่อยๆ ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายทำให้เด็กมีความเครียดมากและเป็นเวลานาน มักจะเกิด อาการต่อต้านผู้ใหญ่และคิดว่าการจะทำให้ใครยอมรับนับถือต้องใช้กำลังและต้องใช้ความรุนแรง และ สอดคล้องกับ Remschmidt (1993) กล่าวว่าครอบครัวเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมรุนแรงมีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะลักษณะครอบครัวที่มีการใช้ความรุนแรงในครอบครัวเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมรุนแรง อีกทั้ง กลุ่มตัวอย่างที่พ่อแม่หย่าร้างมีพฤติกรรมความรุนแรงสูงกว่ากลุ่มที่พ่อแม่ไม่ได้หย่า ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี การ เรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning Theory) (Bandura & Walters, 2010) นอกจากนี้ ยัง พบว่าการจะทำให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มได้นั้น จำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมให้เหมือน ๆ กันกับเพื่อน ในกลุ่ม จึง เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่เยาวชนจะแสดงพฤติกรรมความรุนแรงตามอย่างเพื่อนในกลุ่ม เพื่อให้เป็นที่ ยอมรับ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดทางวัฒนธรรมและค่านิยมเฉพาะกลุ่มของบุคคล การเกิดพฤติกรรมความรุนแรงได้ รวมถึงด้านภายในชุมชนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรุนแรง ของเด็กและเยาวชน เป็นปัจจัยเอื้อช่วยให้

บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ออกมา (Green & Kreuter, 2005) ดังนั้นการที่วัยรุ่นตอนต้นมีการใช้ การได้รับ หรือเข้าถึงปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การใช้สื่อที่มีความรุนแรง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน สิ่งแวดล้อมในบ้านและชุมชน จึงทำให้แสดงพฤติกรรมการข่มเหงรังแกผู้อื่นได้ และสามารถอธิบายได้จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura, 1977) ที่กล่าวว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ตรงและการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งวัยรุ่นตอนต้นสามารถเรียนรู้พฤติกรรมการข่มเหงรังแกผู้อื่นได้ โดยการสังเกตจากตัวแบบ ได้แก่ สื่อ กลุ่มเพื่อน สิ่งแวดล้อมในครอบครัวและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นิเวศวิทยา (Ecological Perspective) ที่เชื่อว่า ความรุนแรงเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับชุมชนที่อยู่ แวดล้อม และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization)

2. การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่าง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบหลังการสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในด้านของ การใช้ความรุนแรงในโรงเรียนพบว่าการใช้ความรุนแรงของกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อ เปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลด ระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเทียบหลังการสอนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม วิเคราะห์โดยใช้สถิติ Pearson Chi-Square จะสังเกตได้ว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงต่ำ กว่าอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แสดงให้เห็นถึงการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธี เพื่อลดระดับความรุนแรงระหว่างนักเรียนนั้นเป็นบูรณาการระหว่างการสอนวิชาการในโรงเรียนร่วมกับ กิจกรรมสันติเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาโดยใช้สันติวิธี หรือการแก้ไขความขัดแย้งโดยไม่ใช้ ความรุนแรงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริขวัญ ชินศรี (2554) ที่กล่าวว่าส่วนใหญ่โรงเรียนกำหนดให้มีการ บูรณาการ สันติศึกษาในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยนำมาใช้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งในการจัดกิจกรรมแนะ แนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มากกว่าการบูรณาการในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรสันติศึกษาเน้นการทำกิจกรรมที่พัฒนา คุณธรรม จริยธรรม เน้นสอดแทรกแนวคิดของการอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายอย่างสันติสุข และการรู้จัก การใช้สันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยังเป็น กิจกรรมที่พัฒนาความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน มุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพิ่มเติม จากกิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและในหลักสูตรนี้ได้ระบุไว้ว่า ความสามารถในการคิด (Thinking) และ ความสามารถในการ แก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นในการเรียนรู้ในโลกยุค ปัจจุบันของ ผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุนีย์ สุขเจริญ (2533) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดสันติ ศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยว่าควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีทักษะ รู้จักแก้ปัญหาความขัดแย้ง ความรุนแรง ด้วยสันติวิธี ตระหนักถึงคุณค่าและมีจิตใจใฝ่สันติ ตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง สันติภาพซึ่งจากเป้าหมาย ของหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรสันติศึกษา ที่เน้นพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้สันติวิธี ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างที่เกิดขึ้น เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

จากผลการวิจัยที่พบว่าการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความ รุนแรงระหว่างนักเรียน ส่งผลให้กลุ่มทดลองนั้นมีระดับความรุนแรงที่ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมในเกือบทุกด้านและมี ความสัมพันธ์กับความรุนแรงอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ในด้านถูกเพื่อนรังแก ถูกเพื่อนละเลย เพิกเฉย ถูก เพื่อนทำร้ายร่างกาย ถูกเพื่อนปล่อยข่าวลือ ถูกขโมยเงิน สิ่งของ ถูกเพื่อนบังคับขู่เข็ญ ถูกเพื่อนรังแกด้วยวิธี

อื่นๆ ยอมรับว่าล้อเลียนเพื่อน ยอมรับว่าเพิกเฉยเพื่อน ยอมรับว่าขโมยเงินเพื่อน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและจะนำไปสู่ความรุนแรงโดยใช้สันติวิธีทำให้ความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นลดน้อยลงซึ่งต่างจากกลุ่มควบคุมซึ่งยังมีระดับความรุนแรงที่ค่อนข้างสูงซึ่งสอดคล้องกับ อภิรดี ศรีสยาม (2554) ที่ได้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสันติศึกษาในโรงเรียนซึ่งได้กล่าวว่า หลังการเรียนรู้รายวิชาสันติภาพแล้วนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาตามแนวสันติวิธีเพิ่มขึ้นและคะแนนอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนรายวิชาสันติภาพ วิธีการจัดกิจกรรมที่เน้นการคิดวิเคราะห์สามารถพัฒนาทักษะความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธีและสามารถนำ ทักษะการคิดแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองและแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี

รวมถึงการสอนของครูผู้สอนผู้สอนต้องใจกว้างเปิดรับความคิดที่แตกต่างและให้ความสนใจแก่นักเรียน ใช้การสื่อสารอย่างสันติ มีการแก้ปัญหาและการศึกษาจากชีวิตจริงโดยใช้สันติวิธี นางเยาว์ เพ็ญแขและคณะ (2552) ได้เสนอแนวทางในการนำเสนอสันติวิธีเข้าสู่ห้องเรียน โดยกล่าวว่า เมื่อครูเข้าไปสอนจริงในชั้นเรียนจะทำกิจกรรม คือ สอนการสื่อสารกับนักเรียนและการบริหารชั้นเรียน โดยในการเรียนการสอน ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นสมองโดยใช้เทคนิคบูรณาการ เพื่อกระตุ้นยั่วเย้าท้าทายให้สมองทุกส่วนทุกกระบวนคิดและนักเรียนแสดงพฤติกรรมความคิดออก ซึ่งยังเน้นในเรื่องของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจัดห้องเรียนและพื้นที่สำหรับผู้เรียนให้เหมาะสม เพียงพอ และสอดคล้องกับการทำกิจกรรมของผู้เรียน รวมถึงวิธีการแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างนักเรียน โดยครูแสดงถึงสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งนั้น ไม่ใช่ความรุนแรงในการแก้ปัญหาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริขวัญ ชินศรี (2554) ที่ศึกษาเรื่องหลักสูตรสันติวิธีในโรงเรียนว่าการดำเนินงานของครูผู้สอนที่นำแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาสันติวิธีตามหลักสูตรสันติศึกษามาใช้ โดยใช้แก้ปัญหาผู้เรียนที่มีเรื่องชกต่อยกัน ครูผู้สอนแก้ปัญหาดังกล่าว โดยไม่ได้ลงโทษผู้เรียน แต่ให้ผู้เรียนที่เป็นคู่กรณีกันมานั่งพูดคุยถึงสาเหตุของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น แล้วให้ทั้งสองคนหาทางแก้ปัญหา ซึ่งผลที่ได้ คือ ผู้เรียนตกลงกันได้ ลูกขึ้นจับมือกันและหาข้อตกลงกันว่าจะไม่มีการชกต่อยกันอีก เหตุการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการนำเอาแนวปฏิบัติตามหลักสูตรสันติ นอกเหนือจากการใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเท่านั้น ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าว หากครูผู้สอนตัดสินใจลงโทษผู้เรียนด้วยการตีหรือการภาคทัณฑ์ อาจทำให้ผู้เรียนซึมซับการแก้ปัญหาด้วยความรุนแรง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรง ควรเริ่มต้นจากครูผู้สอนที่ควรเป็นแบบอย่างในเรื่องของการใช้สันติวิธีในการสื่อสารและการแก้ปัญหาความขัดแย้งทั้งในและนอกชั้นเรียนเพื่อเป็นแบบอย่างให้นักเรียน
2. ครูและนักเรียนควรร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติตนอย่างสันติระหว่างการประชุมกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสัมผัสได้และตระหนักถึงความพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองในการดำรงตนในแนวทางของสันติวิธี
3. ผู้บริหารและครูควรเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีโดยควรมีการสอดแทรกแนวทางสันติวิธีในทุกรายวิชาเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปรับพฤติกรรมในด้านความรุนแรงของนักเรียน
4. สร้างเจตคติที่ดีในการใช้สันติวิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้งของนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น การจัดนิทรรศการเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการใช้ความรุนแรง ไม่มองว่าความรุนแรงนั้นเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาผลการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงในระดับชั้นอื่นๆ หรือนำไปปรับใช้ในรายวิชาอื่นๆ
2. ศึกษาผลการจัดกิจกรรมหรือนิทรรศการภายในโรงเรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงในโรงเรียน
3. ศึกษาความคงทนของพฤติกรรมที่เป็นผลจากการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางทฤษฎีสันติวิธีเพื่อลดระดับความรุนแรงและวัดความรุนแรงเป็นระยะ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2552) *คลื่นลูกที่ 5-ปราชญ์สังคม: สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21* กรุงเทพมหานคร : บริษัทซัคเซสมีเดีย.
- ฐาศุภร์ จันประเสริฐ. (2553). *โครงสร้างทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงที่เด็กและเยาวชนถูกกระทำในโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลาง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงเยาว์ เพ็ญแขและคณะ. (2552). *กลยุทธ์สร้างสันติวัฒนธรรมในโรงเรียน เล่ม 1*. นนทบุรี: โครงการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเด็ก เยาวชน และครอบครัว
- พระไพศาล วิสาโล. (2538). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการระงับความขัดแย้ง*. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.
- ศิริขวัญ ชินศรี. (2554). *สภาพและปัญหาการบูรณาการสันติศึกษาในหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง.(2551) *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). *สุขภาพคนไทย 2552: เพื่อสุขภาวะแห่งมนุษย์
หยุดความรุนแรง*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สมบัติ ตาปัญญา. (2550). รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณโครงการวิจัย "การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบแนว
ทางการป้องกันความรุนแรงต่อเด็กแบบยั่งยืน" ปีที่ 2. สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.), และมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.).

สิริภิญญ์ อินทรประเสริฐ. (2556). รายงานการวิจัยเรื่องอิทธิพลของสื่อที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความ
รุนแรงของเด็กและเยาวชน ในกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุนีย์ สุขเจริญ. (2556) ทางเลือกในการจัดสันติศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ตามทัศนะของนักวิชาการ
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

อภิรดี ศรีสยาม. (2554). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาสันติภาพที่เน้นการคิดวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการแก้ปัญหาตามแนวสันติวิธีสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

อมรวิทย์ นาคทรัพย์ และจุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์. (2550). *เผยแพร่ผลสำรวจพฤติกรรมโจไทยปี 49* ปรากฏมีเช็กซ์
เพิ่ม. <http://www.manager.co.th>.

ภาษาอังกฤษ

Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall Inc.

Bandura, A. & Walters, R. (2010). *Social learning theory*. New York: General Learning Press.

Brento, L, & N. Long. (1995). *Breaking the cycle of conflict*. Alexandria, VA: Educational
Leadership.

Klapper, J. (2010). *Reinforcement theory*. New York: John Wiley and Sons.

Morgan, M. (2009). *Cultivation analysis and media effects, The SAGE Handbook of Media
Processes and Effects*. USA: SAGE Publications.

Olweus, D. (2001). Olweus'core program against bullying and antisocial Behavior: A teacher
handbook (version III). Bergen: University of Bergen.

Remschmidt, H. (1993). *Cycle of violence*. Germany: Deutsches Aertzblatt.